

Rámaházi mozaikok II. rész

Az rámaházi temető kigyúlt kirakatként ragyogott. A hideg novemberi szél csipkézte az emlékezés gyertyalángjait. Az óriási feszület mögötti sírhalomnál egy középkorú pár rakosgatta a gyertyákat. A nő már elmúlt ötven, ősz hajtincsei eltakarták kissé kerek arcát. Társa magas, izmos férfi volt, arcát sűrű ősz szakáll keretezte.

Halkan és óvatosan beszélgettek, mintha attól félnének, hogy valaki meghallja őket.

– 42 évet tanított itt és 62 évesen ment el.—suttogta a nő.

– Tudom… Engem is tanított. – válaszolta a férfi, miközben megigazította a koszorút a fejfán. – Mindig olyan szerettem volna lenni, mint *Ő*. Amikor bevallottam neki, kinevetett. Akkor még

nem értettem, miért. Emlékszem, ahogyan ott ültünk az iskola udvarán egy padon, te és én lekváros kenyeret faltunk, *Ő* pedig mesélt. Mesélt a kisvárdai Orsolya Apácazárdáról, ahonnan férje, Ács Sanyi bácsi református kántortanítóként megszöktette. Aztán megkapták az egyháztól a tanítói állást a faluban a szolgálati lakással együtt. 1949-ben aztán az iskolák államosítása után ők is néptanítók lettek.

– Mindenki aláírt akkor, nem emlékszel? – mondta a nő fátyolos hangon. – Az agitátorokat dohánytűvel megszurkálták és az ÁVH megszállta Rámaházát. Ugyan ki mert akkor szembeszállni a komcsikkal?

– Egyedül az öreg Dani bácsi. Ha részegen hazament a kocsmából, mindig azt kiabálta az úton: Kom… kom… kom… Büdös kommunisták, gyertek elő, gyertek elő, ha mertek!

Aki nyugalmat akart, annak be kellett lépni a pártba. Ács Sanyi bácsit végül kinevezték igazgatónak.

– Több mint két évtizedig csinálta. Aztán jött az ominózus cikk a Kritika című lapban; 75-ben.

Emlékszel? A „szocialista kritika” jegyében fifikásan hátbatámadták Ács Sándort. Eszközként Daragó Kati rajzszakos tanárt használták fel. Egy álinterjút adott a rámaházi iskolájáról. Munkahelyét „posványként” írta körül és elregélte, hogy ebben a „koszos faluban” miért nem tudta kibontakoztatni művésztanár ambícióit. A riportot a Járástól Simkovicsné rendelte meg, hogy kegyence útját egyengethesse. Az írás célpontjában Ács igazgató volt, akit hamis külsővel ruháztak fel a sajtóper elkerülése végett. Kopasz, mosdatlan, csámcsogó falusi igazgatónak mutatták le, aki a Párt kegyelméből kiskirályosodik Rámaházán. Pocsolyává süllyeszti a faluban a szellemi életet. Beosztottai javaslatait támadásnak veszi, mert betegesen félti pozícióját.

A környezet megfestése különösen fontos volt ellenségeinek, hogy mindenki ráismerjen a községre. A riport taktikusan kiemelte, hogy az iskola a templommal szemben van! A konklúziót Daragó panaszáradata sugallta. A komor és szürke környezetben vergődő igazgató elvégre nem maradhat pozíciójában, ha elnyomja pedagógusai alkotó véleményét. Az építő szocialista számonkérés külön felhívta a Központi Elvtársak figyelmét a változtatás fontosságára.

– Sanyi bácsi hogyan viselte el a támadást?

– Nehezen… Mert nem ismerhette fel magát áldozatként. Az intrika folytatódott. Abban az időben még nem volt fénymásoló. Pesten és Debrecenben felvásároltak vagy 60 számot a Kritikából. Kivágták a cikket és fölé kérdő mondatokat gépeltek. MEDDIG TŰRÜNK MÉG RÁMAHÁZÁN? ISMERI ÖN ÁCS SÁNDORT? A járási és megyei hivatalnál azonnal megijedtek, de Simkovicsné is gondoskodott, hogy a Tirpák Politbüró tagjai között gyorsan terjedjen a hír. Elvtársi körökben teherré vált és kényszernyugdíjazták. Lelkileg nem bírta elviselni a jogtalan mellőzést. Rá egy évre el is temették.

Külön rendelkezett arról, hogy ne Rámaházán földeljék el. Ravatalánál a búcsúztató beszéd egyik mondata ma is a fülemben cseng. ”Azok tapostak a porba, akiket onnan emeltél fel. Vannak, akik itt nemcsak a gyász miatt könnyeznek, hanem azért, mert nem tudnak elszámolni

lelkiismeretükkel.”

A Járás által kijelölt Turiscsák Géza nem hallotta a vádló mondatokat, mert saját temetési búcsúztatóját memorizálta egy kripta oldalában. Senki nem figyelmeztette, hogy ezek után nem lenne szabad felolvasnia a Sanyi bácsi munkásságát dicsőítő beszédét. Az emlékezés méltóságának a súlya elveszett a lelkekben. Mindenki a mások arcán feszülő kontraszthatást figyelte gyászbeszéde alatt. Aztán negyedszázad után Turiscsák Gézát is elérte a shakespeare-i végzet Rámaházán: „Kard által vész el, aki…”

– Többszöri próbálkozással végül sikerült eltávolítaniuk a pozíciójából. A Vörös Kórus néhány „pacsirtája” összefogott Páll Sándor oligarchiájával, és az tanács leszavazta igazgatói kinevezését. Friss nyugdíjasként már túl van egy infarktuson és egy agyvérzésen. Jelenleg fia „vesszőfutását” kell naponta végignéznie, akinek naponta a kisfalusi intrikák kereszttüzében apja állítólagos bűneiért kell megfizetnie, vezekelnie.

Tudod barátom, ebben a faluban az értelmiség különösen híres volt arról, hogy évtizedeken át világító Lámpásait megtapossa, ha már fényük megkopott. A hatalomhoz jutott Senkik igyekeztek még az emléküket is kiűzni a köztudatból. Emlékszel Perceg Jani bácsira?

– Az, aki a Toldit kívülről olyan csodálatosan tudta szavalni? Mi lett vele?

– Nyugdíjazása után ócska trükkökkel kipiszkálták a szolgálati lakásából. Addig sértegették, alázták, míg házat nem vett Nyírdadán és el nem költözött.

Ez a hiénamentalitás sajnos öröklődött nemzedékekről nemzedékekre, a rendszerváltás csak felerősítette Rámaházán.

– Ha a helyi Földosztó Bizottság munkásságára gondolok, akkor valóban találónak érzem a hiéna-hasonlatot.

– Miért?

– A bizottságon belül működött egy frakció, a Huncutok Köre. Nekik köszönhetően a faluban a földek elosztásánál nemcsak árverés, hanem ÁTVERÉS is volt. Csütörtökön meghirdették, hogy a földekre lehet licitálni, viszont megsúgták azt is, hogy érdemes minden kárpótlási jegyet bedobni, mert az erdőkre a másnapi licit felsőbb utasításra elmarad és csak két hónap múlva, nyár elején tartják meg.

Egy Kelenföldön feladott hamis faxot is megmutattak a legpletykásabb gépírónőnek. A súgás annyira „diszkrét” volt, hogy „bevették” az árvaházi parasztok és minden kárpótlási jegyet feláldoztak, hogy a faluhoz közeli földekhez juthassanak.

Másnap mégis megtartották a licitálást az erdőkre. Az új pozíciókba került hivatalnokok a polgárivá „átvedlett” elittel összefogva a legértékesebb erdőket bagóért – egymás között előzőleg megegyezve – nyúlhatták le Rámaházán. Bene Laci bácsi – aki sajnos szintén mostanában halt meg – ezért mondott le a Földrendező Bizottságban betöltött pozíciójáról, mert

erkölcsileg elutasította a rámaházi új arisztokrácia álnok tervét. Utódja, Kukori Peti nem volt szívbajos. Családja 1945 előtt még egy négyszögöl erdőt sem birtokolt. Jelenleg Kukori Peti a megye egyik legbefolyásosabb erdőtulajdonosa.

– Férje halála után Ácsné ki lett szolgáltatva az „elit” kényének-kedvének? – kérdezte emelt hangon a nő.

– No, azért nem egészen. Az egykori igazgató felesége nem özvegyi ragon vívta ki a tiszteletet a községben. Közvetlensége és egyszerűsége miatt szerették annyira. Aki három nemzedéket tanít meg írni-olvasni, és akiről köztudott volt, hogy sohasem támadt senkire karriervágyból, azt az értelmiségit nehéz lejáratni. A helyben élő tanítványok háláját az emlékek mindig felmelegítik.

– Ács tanárnőt nem lejáratták, hanem kicsinálták…

– Történetének több változata van.

– Az igazit mondd!

– Az Antall kormány 91-ben elrendelte az egyházi ingatlanok visszaadását. Ezért a rámaházi Polgármesteri Hivatal felszólította Ácsnét, hogy költözzön ki szolgálati lakásából. Mivel nyugdíjas – 42 év tanítás után, – nincs jogosultsága arra házra, ahol addig lakott.

Felajánlottak egy szerény összeget, ha lemond bérleti jogáról, illetve „humánus” megoldásként felmerült, hogy a falu végére kiköltözhet egy szoba-konyhás vityillóba.

– Sok helyen volt egyházi visszaigénylés abban az időben, és mégis megoldották konfliktus nélkül. Ha az egyháznak valóban nem voltak helységei és…

– A templom mellett volt elég épület, csak éppen Páll Sándor frissen odakerült lelkész a rendszerváltás hajnalán bizonyítani akart a községnek.

– A nagytiszteletű Tibor professzor vejéről beszélsz? Aki nem tudta elviselni, hogy Ödön esperes árnyékában kell tevékenykednie a gyülekezetben?

– A parókia elfoglalása után néhány héttel le is cserélte az Ödön esperes által megbecsült presbitereket. Új emberei azok az átváltozott ó-bolsevik udvaroncok lettek, akik a nyolcvanas évek közepén feljelentették Ödönt tiszteletes korában, mert Zefirelli Jézus-filmjét le merte vetíteni a templomban tanácsi engedély nélkül.

Páll Sándor lelkészi beiktatásakor az első sorban a Vörös Kórus énekelte a „Benned bíztunk elejétől fogva” strófáit a rámaházi öregek megvető fejcsóválásától kísérve. A meghívott Ödön esperes bibliai példabeszédeivel ezután tett tükröt Páll Sándor elé.

Nyájasan utalt arra, hogy aki értelmetlen változtatásokból sző maga fölé „glóriát”, hogy az öndicsőülés csapdájában vergődve elismerést követeljen néhány hónap után; valójában Isten

igéit kérdőjelezi meg cselekedeteivel.

– Gondolom, mennyire nehéz volt lenyelni ezt Páll Sándornak.

– Tibor professzor vejének valahogyan bizonyítania kellett. Emma, akit Sanyi elvett, nőként nehezen tudott érvényesülni az egyházi hierarchia rendszerében. A gyengébb nem képviselőjeként nem vívhatott ki magas pozíciót, így férjét használta és használja zászlónak.

Az Országos Egyházi Tanács a Magyar Rádiót és az MTV-t ezért küldte Rámaházára, hogy az istentiszteleteket innen közvetítsék, Rámaháza Vörös Kórusa így tett szert országos ismertségre. Sokak pechére ugyanakkor a levéltárak „félig megnyíltak", és Páll apósáról kiderült, milyen odaadó békepap is volt a régi rendszerben. A szoci Egyházügyi Hivatal kegyenceként ismerték. Átvilágítását talán ezért nem kérte a mai napig.

Sándort óraadó tanárnak betette az egyetemre, hogy bibliai szakértelmét és jövendőbeli karrierjét megerősíthesse a köztudatban. Valójában minden szaktekintély tudta odafönn, hogy komolyabb tudományos publikációk nélkül nyomták be a teológiára. A tanítással Páll Sándor azonban nem érte be. A keresztényi megbocsátás helyett bosszút forralt Ödön esperes ellen, rokonsága összes befolyását és teológián megtévesztett kollégái jóhiszeműségét kihasználva.

– Ezt nem tudom elhinni! Ez csak rágalom! Aki Isten igéjét hirdeti, nem lehet bosszúálló.

– Ödön esperessé újraválasztását alattomos eszközökkel próbálta megakadályozni Sanyi. A Ceausescu-rendszer idején elég sok erdélyi lelkészt menekítettek át megyénkbe. Őket és Tibor professzor frissen végzett tanítványait próbálták fellázítani Ödön ellen. A sőri lelkészt – aki Hargita megyéből települt át – klikkjének támogatásával elindította az esperesi választáson. Ha Ő győzött volna, Páll Sándor barátja akkor (egyelőre!) beérte volna az egyházmegye gondnoki pozíciójával. Ügyesen mozgatta a szálakat a háttérben akkor is. Apósa támogatásával majdnem megszerezte a lehetőséget, hogy „bölcs tanácsadóként" a paravánok mögül irányítson.

Egyes volt erdélyi igehirdetők ebben a megyében bizony akkor elfeledték, hogy Ödön mit tett értük, hogy áttelepülhessenek Magyarországra… Mennyit harcolt a kommunista belügyi szervekkel, hogy menekültstátuszukat gyorsabban megkaphassák.

Ödön hívei – aki tudták jelöltjükről, milyen komoly állambiztonsági zaklatásoknak volt kitéve a rendszerváltás előtt – megvédték esperesüket a támadásoktól. Így Sanyi és a hamis érvekkel feltüzelt volt erdélyi lelkészek puccsa tragikomédiába fulladt.

– Ha magas körökben Páll Sanyi ilyen nagy befolyással bír, akkor nem értem, miért nem tudta finomabban rendezni Ácsné házának ügyét a falujában?

– Diplomatikusan indult az egész. A jegyzővel összehaverkodott. Úgy adták elő a nyugdíjas pedagógus kötelező kiköltöztetését a rámaházi egyházi ingatlanból, mint egy helyben végrehajtandó felsőbb kormányutasítást. Simai József polgármester keze pedig, (mint ex-pártitkár!) az Antall kormány idején bizony meg volt kötve.

– Ahogy a falu évtizedes színvonalas fejlődését nézem, Simai polgármester ügyesen lobbizott a kormányok között.

– Valóban így van, de akkor kezdő polgármesterként ki volt szolgáltatva a lelkész követelőzésének. Jogi trükkökkel is próbálkoztak a jegyzőnél. Minden szolgálati lakás „örökös bérletét” Rámaházán egy tollvonással megszüntették, és egyéves szerződést írattak alá márciusban, január elsejei vissza dátumozással. Okiratot hamisítottak, hogy később rosszhiszemű, jogcím nélküli lakáshasználóvá nyilváníthassák. De Ácsné megmakacsolta magát. A középső fia meg körbejárta a falut. Aláírásokat gyűjtött. Az íveken a következő szöveg állt. ”Egyetértek azzal, hogy a házat visszaadják az egyháznak, de Ács Sándorné lakjon benne élete végéig.” 396 fő írta alá! Ennyi szavazatot még azok a képviselők se kaptak, akik a helyi gyülekezet követelésére előzőleg hajbókoltak.

Salamoni döntés született: Mivel 1949 előtt már az egyház adta Ácséknak a szolgálati lakást, bírósági úton követelje vissza, az önkormányzatot kiiktatva.

A bírósági idézést április elején kapta meg Olgica néni. Már hónapok óta őrlődött, mert a sikeres aláírásgyűjtő akció után a napi bevásárlás alkalmával mindig más-más megbízott provokátor kérdezte meg: „Mikor költözöl, Olgica?”

– Erről én is hallottam. De azt nem gondoltam volna, hogy annyira a lelkére veszi. Nem értem, hogy miért nem költözött valamelyik fiához.

– „Öreg fát már nem lehet átültetni” – mindig ezt a mondást ismételgette. Bige Pista bácsi, a kurátor egyszer megjegyezte vasárnapi istentisztelet előtt a templomban, hogy akinek nagy komcsi volt a férje, az ne tartson igényt az egyház könyörületére. Olgica néni frappánsan válaszolt: „Lehet, hogy párttag volt az uram, de nem épített olyan masszív emlékművet Rámaháza mártír elvtársának, mint maga, Pista! Még a szentkoronás Tyúkanyó bandája se tudta ledönteni nagykalapáccsal a Pista bácsi a nagy emlékművét. Ha maga a múltjával nem tud elszámolni, milyen jogon akar engem számon kérni Isten házában?”

– Annyira kellett az a ház a gyülekezetnek?

– Mint utólag kiderült, ifjúsági, közösségi házat terveztek benne. Sanyi apósának holland egyházi kapcsolatai is voltak. Nyári cseretáborok szervezéséhez kellett, hogy a falusi elit gyerekei külföldre, Hollandiába tudjanak járni. Páll Sanyi képviselő karrierjét, politikai befolyását a falusi arisztokráciára valójában ezzel alapozta meg Rámaházán.

Egyedül csak Ácsné állt a makacsságával akkor az útjában. Az önkormányzat felhagyott a hivatalos piszkálódással arra hivatkozva, hogy 1945-ben az egyház adta a szolgálati lakást Ácsnak, kántortanító jogán, kérje vissza özvegyétől az egyház. Simai József polgármester és a képviselők nem felejtették el, ki tanította meg őket a betűvetésre Rámaházán.

– És mi lett a per eredménye?

– Nem lett per. Ácsné egy áprilisi napon megkapta a bírósági idézést. Aznap összeesett a

fürdőszobában. Orrát a kőbe ütötte… Elvérzett. Akár egész éjszaka is jajgathatott, segítségért kiálthatott, de nem hallhatta meg senki. Nem volt, aki segítsen rajta… Egyedül lakott. Azt mondják, a vérfoltot ma sem tudták lemosni azokról a kőlapokról, pedig átalakították a házat is.

Fiai anyjuk temetésén nem engedték megszólaltatni a rámaházi harangokat. Temetése kísértetiesen hasonlított férje búcsúztatásához.

A szomszéd faluból hívtak egy öreg görög papot, aki az összes, özvegyekre utaló bibliai idézetet, átkot felolvasta anyjuk koporsójánál.

Faragott fejfájára idevésték a bibliai idézetet Máté Evangéliumából: „De jaj néktek, képmutató írástudók és farizeusok, mert felemésztitek az özvegyek házát, és színből hosszan imádkoztok; ezért annál súlyosabb lesz a ti büntetésetek.”

– El is veszem a koszorút onnan, hogy mindenki láthassa.

Rámaházi mozaikok III. rész

A dolgozószoba egyszerűen volt berendezve. A sötétbarnára festett tölgyfa bútorok komorságot árasztottak magukból. A mértani pontossággal középre helyezett íróasztalnál egy erősen kopaszodó szemüveges férfi ült, nem lehetett idősebb negyvennél.

Vele szemben az ablak előtt elhelyezett, sötétzöld kárpittal bevont antik kanapén egy nagyon idős férfi feszengett, lábát keresztbetette. Ősz haja eltakarta a fülét. Hosszúkás, kissé ráncos arca volt, hideg mélykék szemeiből valamiféle bizalmatlanság áradt. Jobb kezével kioktatóan gesztikulált, mintha egy apa akarna tanácsokat adni fiának:

– Nemcsak lehetőséget, de hatalmat is kaptál. Élj vele könyörületesen!

– Tudja apósom, a választás megóvása óta itt belül valami fáj – mondta az asztalnál ülő férfi. – Nem tudom lokalizálni a bennem parázsló mételyt… Belülről éget! Pereces Sándor ellenjelölt mindössze egy szavazattal maradt el tőlem a választáson, és most mindenki rajtam kéri számon az egész egyházkerületben azt a piszkos kampányt, amit csináltatok nekem.

Szinte lezsibbadtam, amikor a választás után Interneten valakik elküldték nekem a nyolcadik parancsolat értelmezését:

„Istent félnünk és szeretnünk kell, hogy felebarátunkat hazugságba ne keverjük, el ne áruljuk, háta mögött meg ne szóljuk, se rossz hírét ne költsük, hanem inkább mentsük, jót mondjunk róla, és mindent javára magyarázzunk.”

Pereces Sándor torkányi lelkész hívei voltak, jól tudom; és ez nem hagy azóta se nyugodni. Minden lelkészgyűlésen, amit összehívok, a feladókat keresem, amikor a szemükbe nézek.

– Az Úr igazsága melletted szólt, fiam! Imáiddal neki hálálkodj és ne ellenfeleid sérelmeit elemezd, Sanyikám! A dicsőség a tied, az egyházmegye kormányosa lettél, csak irigyeid kételkednek tehetségedben, mert nem ők fogják a kormányrudat.

– De ti a választási korteshadjáratban megtagadtátok a felebaráti szeretet alapvető téziseit! Egyesek – pozíció reményében – a püspök úr háta mögött, a nevében tettek üres ígéreteket a kételkedő gyülekezeteknek – néhány voksért. Becsaptátok őket, „reményfilléreket” hintettetek eléjük.

Ezt még valahogyan el tudtam viselni, de mi célt szolgáltak a fenyegetések? A vitrányi Egyházi Szociális Intézet vezetőjét miért zsaroltátok meg feljelentéssel, börtönnel, ha nem szavaz rám?

– Mondhatnánk, az övé volt a döntő szavazat!

– Azt is megpróbáltátok rábizonyítani, hogy a szociális otthon építése körül visszaélések vannak, a 30 milliós fejlesztési pénz egy része magánzsebekbe vándorolt. Összetévesztettétek Isten szolgáit a politikusokkal. Minő aljasság hatalmi célból a tízparancsolat hirdetőit a második pont megszegésével meggyanúsítani azután, hogy a Magyar Államkincstár is rendben talált mindent. Azóta minden reggel elolvasom a Nagy Kátéban :

„Sokféle visszaélés fordul elő az Isteni névvel először is az olyan világi ügyeknél és üzleteknél, amelyek pénzzel, vagyonnal, becsülettel függenek össze, akár nyilvánosan a törvényszék előtt és a piacon, akár másutt, amikor esküt tesznek, de hamisan esküsznek Isten nevére vagy lelkükre."

– Az Írás szent és sérthetetlen. Nem vétettél, nyugodj meg! Csak nem vagy eléggé taktikus, Sanyi fiam – válaszolt az öregember komoran és beletúrt ősz hajába. – „Vigilantibus iura subveniunt!” „Szemes embert segíti a jog!”

A névtelen feljelentésen alapuló vizsgálatot úgy időzítettük, hogy az elődöd átröntgenezését is szolgálta. Téves informátorok azt sutyorogták, csak találnak az ellenőrök valami apró pöttyöt, szeplőt, amivel rábizonyíthatunk Ödönre valami kis aprócska lenyúlást. Két legyet üthettünk volna egy csapásra. Megoldottuk volna, hogy esperesi székhelyed ne Rámaházán, hanem Árvaházán legyen.

Lehetőség lett volna, hogy elődöd légkondicionált hivatalába és szolgálati lakásába végre beköltözhess és nem kellett volna kivárnod azt az öt évet, ami Ödön nyugdíjazásáig még hátra van. Igaz nem sikerült teljesen a tervünk, de az elnyújtott megalázó eljárás lelkileg alaposan megviselte; s közelebb vitte a koporsóhoz, fiam.

– Fenyegetések, feljelentések, lenyúlás, koporsóbajuttatás – ezek a szavak mind szembenállnak a keresztény szellemiséggel, papa! Az egyházkerület első embere lettem, Emma feleségem és a te elvárásaidnak eleget téve… De csalással!

– Ezt meg hogy érted? – meredt rá meghökkenve az idős férfi.

– Tudom, több községben a gyülekezet szavazatát megváltoztatták egyes lelkészek, mire beértek a szavazatszedő bizottsághoz, mert a püspök úr nevében hamisan és felelőtlenül több pénzt ígérgettetek a gyülekezeteknek; az anyagi támogatás lehetőségével megvezettétek őket. És most nincs pénz!

Azzal is nevetségessé tettetek, hogy a vitrányi szociális intézet beiktatásom után felmondta az étkezési ellátást a szomszéd községből. Most közbeszerzés nélkül, máshonnan, drágábban kapnak az idős rászorultak ételt, csakhogy ezzel is elődöm híveit bosszanthassátok.

– El kell takarítani a szemetet, Sándor fiam! Először a Hitvallás Rádió vezetőjét kellett leváltanod! Túlságosan önálló lett és nyilvánosan „talpnyalóknak” nevezte legjobb barátainkat.

Aztán most igazi vazallusaidat ki kell elégítened; hiszen többségük a pozícióért cserébe írta át azokat a szavazólapokat. Ismerték a törvényt; ha óvás lesz, nem fogadják el azt, és elégetik a szavazócédulákat. Ha kiderült volna, hogy Isten szolgája nyája voksát megváltoztatja egyéni karrierje, pártossága érdekében, abból országos botrány kerekedhetett volna.

Most elvárják tőled a megérdemelt pozíciókat, és neked a háládon felül azt is figyelembe kell venned, hogy három helyen nem tudsz megfelelni egyszerre. Egy ütőképes lelkészcsapatot kell összehoznod, akik a mobiltelefonodról fél mondatból is megértik akaratodat. Ezért a saját embereidet kell betenni minden helyre, ha valóban a saját képedre akarod átformálni az egyházmegye térképét.

Kissé cinikusnak tűnik, de napjainkban az új székbe került friss politikusok mindig a „reform” szlogenjével darálják be riválisaikat, hogy új hűbéreseik áraszthassák a „megújulás passzátszelét” abból a bizonyos lyukból, kedves vő uram.

– Amikor a választás elején felajánlkoztak barátaim, tisztességes kiállást kértem a programom mellett. A szenvedély néha eltérítette őket az igétől, amit hirdetnek. Ne várjon tőlem pozíciót, aki…

– Hatalmat nyertél és száműznéd magadtól azokat, akik csaltak érted, olykor hitüket is sutba dobva? A lányom mindenét odadobta neked, hogy komoly egyházi méltóságot nyerjél és te önmarcangoló morfondírozásba süppedsz? Mióta a doktorátust nagy nehezen letetted abból a bikkfa témából, minden kaput megnyitottál magad előtt. Csak nem szabad balga hibákkal felhívni magadra a figyelmet! Az egyházmegye elöljáróinak megválasztásánál felesleges volt meggondolatlanul rárontanod a választási bizottságra.

– Csak annyit kértem, hogy ne ABC szerint legyen a választható lelkészek névsora a szavazólapon.

– Azonnal híre ment; te kihirdetted hűbéreseidnek, hogy a névsor első hat jelöltjére kell szavazni, mert azok a te embereid. Pereces Sándor hívei ezért találták ki az ABC-sorrendet.

– Szóval tudatlanságból szavaztak át híveim… Így viszont nehéz lesz rendet teremteni egy kétfelé kóborló nyájban, ha csak Korsós Csaba, legerélyesebb pásztorom sajátos módszereivel meg nem fékezi az megtévedt báránykákat.

– Ezt a kóborló nyájat egy piár-csapattá kell átformálnod Sanyikám! Fiatal vagy, előtted a püspöki szék. Az esperesi hivatalt tekintsd csak az első lépcsőfoknak, vőmuram. Ne akarj elégtételt venni Pereces Sándor hívein, mert akkor később nem lesz elegendő támogatásod a püspöki szék elnyerésére.

Ha Machiavelli szemüvegén át nézem sorsodat, valóban gyalázat árán juttatunk a székbe – persze, akkor nem tiltakoztál! Az ő olasz logikáját követve ezért erényességet már nem mutathatsz a lelkészeid felé. A becsületesség látszatát is csak úgy őrizheted meg, hogy erőt, magabiztosságot mutatsz, ha valóban püspök akarsz lenni.

Márpedig püspök leszel, ha a politika felhajtóerejét ügyesen felhasználod a múltkori útmutatásaim alapján.

R. KOVÁCS LÁSZLÓ